

FIȘA DISCIPLINEI

Digital Humanities. Tehnologii informatice avansate în științele socio-umane

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Istorie modernă, arhivistică și etnologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Arheologie
1.7. Forma de învățământ	Zi, cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Curs opțional 4: Digital Humanities: tehnologii informatice avansate în științele socio-umane				Codul disciplinei	HLR1603
2.2. Titularul activităților de curs			Conf. Dr. Vlad Popovici				
2.3. Titularul activităților de seminar			-				
2.4. Anul de studiu	3	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS / OPT

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	3	3.3. seminar/ laborator/ proiect	0
3.4. Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5. curs	36	3.6 seminar/laborator	0
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				64	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Suport prezentare video; infrastructură informatică
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Nu este cazul

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	• acumularea de cunoștințe cu privire la utilizarea programelor informatice în studiul istoriei și în cercetarea istorică • cunoașterea și utilizarea avansată a MSWord; • cunoașterea și utilizarea platformei EonXR • capacitatea de a redacta texte istorice de popularizare publicabile pe internet, pe platforma Wikipedia, și de a le corecta pe cele existente • cunoașterea și utilizarea Gephi
Competențe transversale	Competențele transversale ce vor fi dezvoltate în urma absolvirii acestui curs sunt cele menționate în Cadrul European de DigComp: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/digcomp/digcomp-framework_en 1. Cunoașterea informațiilor și a datelor 1.1 Navigarea, căutarea și filtrarea datelor, informațiilor și conținutului digital Să articuleze nevoile de informare, să caute date, informații și conținut în mediile digitale, să le acceseze și să navigheze între ele. Să creeze și să actualizeze strategii personale de căutare. 1.2 Evaluarea datelor, a informațiilor și a conținutului digital Să analizeze, să compare și să evalueze în mod critic credibilitatea și fiabilitatea surselor de date, informații și conținut digital. Să analizeze, să interpreteze și să evalueze în mod critic datele, informațiile și conținutul digital. 1.3 Gestionarea datelor, a informațiilor și a conținutului digital Să organizeze, să stocheze și să recupereze date, informații și conținut în medii digitale. Să le organizeze și să le prelucreze într-un mediu structurat. 2. Comunicare și colaborare 2.1 Interacțiunea prin intermediul tehnologiilor digitale Să interacționeze prin intermediul unei varietăți de tehnologii digitale și să înțeleagă mijloacele de comunicare digitală adecvate pentru un anumit context. 2.2 Partajarea prin intermediul tehnologiilor digitale Să partajeze date, informații și conținut digital cu alte persoane prin intermediul tehnologiilor digitale adecvate. Să acționeze ca intermediar, să cunoască practicile de referențiere și atribuire. 2.4 Colaborarea prin intermediul tehnologiilor digitale Să utilizeze instrumentele și tehnologiile digitale pentru procese de colaborare și pentru co-construcția și co-crearea de resurse și cunoștințe. 3. Crearea de conținut digital 3.1 Elaborarea de conținut digital Să creeze și să editeze conținut digital în diferite formate, să se exprime prin mijloace digitale. 3.2 Integrarea și reelaborarea conținutului digital Să modifice, să rafineze, să îmbunătățească și să integreze informații și conținuturi într-un corp de cunoștințe existent pentru a crea conținuturi și cunoștințe noi, originale și relevante. 3.3 Drepturi de autor și licențe Să înțeleagă modul în care drepturile de autor și licențele se aplică datelor, informațiilor și conținutului digital.

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

	4. Siguranță 4.1 Dispozitive de protecție Să protejeze dispozitivele și conținutul digital și să înțeleagă riscurile și amenințările din mediile digitale. Să cunoască măsurile de siguranță și securitate și să țină seama în mod corespunzător de fiabilitate și de confidențialitate. 4.2 Protejarea datelor personale și a vieții private Să protejeze datele personale și viața privată în mediile digitale. Să înțeleagă cum să utilizeze și să împărtășească informații de identificare personală, fiind în același timp în măsură să se protejeze pe sine și pe alții de daune. Să înțeleagă că serviciile digitale utilizează o "politică de confidențialitate" pentru a informa asupra modului în care sunt utilizate datele cu caracter personal. 5. Rezolvarea problemelor 5.1 Rezolvarea problemelor tehnice Să identifice problemele tehnice atunci când operează dispozitive și utilizează medii digitale și să le rezolve (de la rezolvarea problemelor până la rezolvarea unor probleme mai complexe). 5.3 Utilizarea creativă a tehnologiilor digitale Să utilizeze instrumente și tehnologii digitale pentru a crea cunoștințe și pentru a inova procese și produse. Să se angajeze individual și colectiv în procesarea cognitivă pentru a înțelege și a rezolva probleme conceptuale și situații problematice în medii digitale. 5.4 Identificarea lacunelor în materie de competențe digitale Pentru a înțelege unde trebuie îmbunătățită sau actualizată propria competență digitală. Să poată sprijini pe alții în dezvoltarea competențelor digitale. Să caute oportunități de autodezvoltare și să se țină la curent cu evoluția digitală.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște conceptele și tehnologia funcționării programelor informatice de nivel mediu și avansat utilizate în cercetarea istorică
Aptitudini	Studentul este capabil să utilizeze în mod independent programele informatice de nivel mediu și avansat folosite în cercetarea istorică, în scopuri de documentare, cercetare, analiză și redactare a textului
Responsabilități și autonomie	Studentul va putea realiza o alegere documentată și informată a programelor informatice pe care le va folosi în cercetarea dedicată realizării lucrării de licență precum și în alte viitoare cercetări de specialitate. Studentul ca putea utiliza aceste programe și pentru alte activități profesionale, în afara sferei cercetării istorice și a educației.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul își propune să familiarizeze studenții cu utilizarea calculatorului, a programelor informatice și a mediului on-line în activitatea de documentare, studiere și cercetare istorică. În lumea contemporană interacțiunea cu calculatorul (inclusiv în varianta dispozitivelor mobile: tablete, telefoane inteligente) a devenit parte a cotidianului, astfel încât absolvenții de istorie trebuie să știe să utilizeze în plan profesional toate aceste avantaje. În același timp, ei vor fi învățați să discearnă calitativ între multitudinea de surse disponibile online și să utilizeze creativ resursele pe care dezvoltarea științei informaticii le oferă.

7.2 Obiectivele specifice	- Înțelegerea principiilor de bază ale funcționării calculatoarelor; diferențierea între varii sisteme de operare și varii tipuri de programe; - Dezvoltarea capacității de lucru cu programele care prezintă o utilitate imediată în planul cercetării istorice; - Orientarea în mediul on-line, dezvoltarea capacității de selecție critică a surselor on-line și cunoașterea rigorilor citării acestor surse; - Înțelegerea limitelor cercetării asistate de calculator și utilizarea creativității personale în extinderea acestor limite; - Îmbunătățirea abilităților de comunicare, interpretare, analiză, evaluare și autoevaluare.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Universul Wiki. Lucrări practice – editarea paginilor Wikipedia	Prelegere, lucrări practice	3 ore
2. Lucrări practice – editarea paginilor Wikipedia (2)	Exerciții	3 ore
3. Prezentare EonXR și alte platforme VR și de adnotare a imaginilor 360	Prelegere, lucrări practice	3 ore
4. Lucrări practice – EonXR și alte platforme VR și de adnotare a imaginilor 360 (2)	Exerciții	3 ore
5. Programe de construcție a arborilor genealogici	Prelegere. Lucrări practice	3 ore
6. Programe de construcție a arborilor genealogici (2)	Exerciții	3 ore
7. Crearea unei prezentări de tip „timeline”	Prelegere. Lucrări practice	3 ore
8. Crearea unei prezentări de tip „timeline” (2)	Exerciții	3 ore
9. Introducere în „text mining” cu AntConc	Prelegere. Lucrări practice	3 ore
10. Introducere în „text mining” cu AntConc	Exerciții	3 ore
11. Introducere în proiecția rețelelor cu Gephi	Prelegere. Lucrări practice	3 ore
12. Introducere în proiecția rețelelor cu Gephi (2)	Exerciții	3 ore

Bibliografie

Adăscăliței, Adrian, *Instruire asistată de calculator. Didactică informatică*, Iași-București, Polirom, 2007.

Avrigean, Daniela-Luminița, *Internetul și greșelile de exprimare*, Sibiu, Techno-Media, 2013.

Biro, Agota, *Office 2010 – Word, Excel, Power Point, Access*, Brăila, Editura Sf. Ierarh Nicolae, 2013.

Dulu, Ana, *Utilizarea calculatorului în 7 module ECDL Complet*, București, Andreco Educational, 2010.

Manuale și ghiduri online

EonXR - https://www.youtube.com/watch?v=fPhGeW_GR-U

Wikipedia - <https://ro.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Ghid>

Gephi - <https://gephi.org>

Site-uri de internet utile în cercetarea istorică

<http://arhivelenationale.ro/site/>

http://history-cluj.ro/Istorie/Ro/startIstorie_BibliografiaIstolica.htm

<https://www.bcucluj.ro/ro/anuarul-istoriografic-al-rom%C3%A2niei>

<https://www.bcucluj.ro/ro/servicii/acces-la-literatura-%C5%9Ftiin%C5%A3ific%C4%83>

<http://dspace.bcucluj.ro/>

<http://www.digibuc.ro/>

<https://www.arcnum.hu/en/>

<http://anno.onb.ac.at/>

<https://www.researchgate.net/>

<https://www.academia.edu/>

<https://mapire.eu/en/>

<https://www.europeana.eu/portal/ro>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul corelează cunoașterea istorică specifică absolvenților nivelului licență cu date din domeniul informaticii. La finalul cursului absolvenții vor ști să utilizeze corect un calculator și programele informatice de bază asociate, vor ști să le aplice pe cele din urmă în predarea istoriei sau în cercetarea istorică. În același timp vor fi pregătiți să activeze și în alte domenii, la angajatori publici sau privați care solicită cunoașterea utilizării programelor informatice la un nivel mediu. În acest fel, absolvenții vor fi pregătiți pentru o mai bună și mai rapidă integrare pe piața muncii, indiferent de domeniul în care aleg să își desfășoare activitatea.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Rezolvarea exercițiilor și temelor la orele de lucrări practice	Examen bazat pe portofoliu de lucrări	100%
10.5 Seminar/laborator	-		
	-		
10.6 Standard minim de performanță			
Nota finală obținută trebuie să fie cel puțin 5.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă								

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".